

Sygn. akt XI W 6178/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie XI Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Barbara Syta

Protokolant: Karolina Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 października 2015 roku w W.

w postępowaniu zwyczajnym

sprawy **J. M.**

syna E. i D. z domu J.

urodzonego dnia (...) w Ż.

obwinionego o to, że:

W dniu 13 grudnia 2013 r., w siedzibie Straży Miejskiej na ulicy (...) w W., będąc właścicielem firmy (...) – użytkownika pojazdu marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...), wbrew obowiązkowi, nie wskazał na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył w/w pojazd do kierowania w dniu 02.10.2013 r. o godzinie 13:13 na ul. (...) w W.,

to jest o wykroczenie z art. 96 § 3 Kodeksu wykroczeń,

orzeka

I. obwinionego **J. M.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu stanowiącego wykroczenie z art. 96 § 3 kw, przy czym ustala, w granicach zarzutu, datę popełnienia czynu na dzień 13 czerwca 2014 r. i za to na podstawie art. 96 § 3 kw skazuje go, zaś na podstawie art. 96 § 1 kw w zw. z art. 96 § 3 kw i w zw. z art. 24 § 1 i 3 kw wymierza obwinionemu karę grzywny w wysokości 400 (czterysta) złotych;

II. na podstawie art. 627 kpk w związku z art. 119 kpw, art. 118 § 1 kpw zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 (sto) złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania oraz kwotę 40 (czterdzieści) złotych tytułem opłaty.

Sygn. akt XI W 6178/15

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy głównej Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 02 października 2013 roku o godz. 13:13 przy ul. (...) w W., za pomocą urządzenia samoczynnie rejestrującego pomiar prędkości, zostało wykonane zdjęcie pojazdowi marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...), którego kierowca nie zastosował się do ograniczenia prędkości określonego znakiem drogowym B-33 „ograniczenie prędkości do 40 km/h” przekraczając dozwoloną prędkość o 35 km/h, czym dopuścił się popełnienia wykroczenia z art. 92a kw.

Na podstawie Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców Straż Miejska (...) W. ustaliła, że właścicielem w/w pojazdu jest firma (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J.. Następnie do ustalonego właściciela pojazdu wysłano wezwanie do wskazania informacji o użytkowniku pojazdu marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...). W odpowiedzi spółka (...) Sp. z o.o. nadesłała pismo, w którym jako użytkownika pojazdu wskazała firmę – J. M. (...) ul. (...), (...)-(...) I.. Do wskazanego użytkownika zostało wysłane wezwanie dotyczące popełnionego wykroczenia wraz z formularzami oświadczeń o wyrażeniu zgody na przyjęcie mandatu karnego kredytowanego. Pismo zostało podjęte. Następnie wysłano pismo do właściciela firmy (...), do wskazania komu powierzono w/w pojazd do użytkowania w oznaczonym czasie i miejscu, które zostało podjęte. J. M. wskazał w piśmie z dnia 13 czerwca 2014 roku, iż z uwagi na upływ czasu nie jest w stanie wskazać, kto był kierowcą samochodu marki M. (...) o nr rej. (...) w dniu 02.10.2013 r. o godz. 13:13.

J. M. zgłosił się do siedziby Straży Miejskiej na ul. (...) w W. w dniu 20 października 2014 roku. Podczas przesłuchania odmówił przyjęcia mandatu karnego kredytowanego w wysokości 300 zł za wykroczenie z art. 96 § 3 kw.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

- notatek urzędowych (k. 1-3, 25);
- wezwania (k. 8);
- zwrotnego potwierdzenia odbioru (k. 9)
- pism obwinionego J. M. (k. 14, 18, 24);
- danych z CEiDG (k.10-11);
- częściowych wyjaśnień obwinionego J. M. złożonych w trakcie postępowania sądowego oraz w postępowaniu wyjaśniającym (k. 23, 73).

Obwiniony J. M. zarówno w postępowaniu wyjaśniającym, jak i w postępowaniu przed Sądem nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że nie prowadzi ewidencji użytkowników pojazdu, ustalenia w tej kwestii odbywają się ustnie. Nadto wskazał, iż zwracał się z prośbą do Straży Miejskiej o przesłanie mu zdjęcia, które ułatwiłoby mu ustalenie kierującego przedmiotowym pojazdem. Następnie obwiniony wskazał, że stawiał się w siedzibie Straży Miejskiej, jednakże z uwagi na fakt, iż szyba samochodu była czarna, nie mógł ustalić użytkownika pojazdu. Obwiniony stwierdził ponadto, że jego firma jest użytkownikiem wielu pojazdów i w przedmiotowej sprawie użytkownikiem mógł być członek jego rodziny, w tym córka, która rzadko u niego bywa.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom obwinionego w części, w której potwierdził on fakt, iż był w dniu 02 października 2013 r. użytkownikiem pojazdu marki M. (...) o nr rej. (...). Są one potwierdzone innymi dowodami zgromadzonymi w sprawie, tj. pismami obwinionego (k. 14, 18, 24) oraz pismem (...) Sp. z o.o. (k. 6).

Sąd odmówił natomiast waloru wiarygodności wyjaśnieniom obwinionego w zakresie, w jakim twierdził, że nie jest w stanie wskazać, komu powierzył pojazd do kierowania w dniu 02 października 2013r., uznając je za przyjętą linię obrony zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności za popełnione wykroczenie. Linia obrony obwinionego sprowadza się bowiem do twierdzenia, iż nie prowadził on ewidencji użytkownika pojazdu i pojazd mógł wziąć któryś z członków jego rodziny.

Za podstawę dokonanych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych Sąd przyjął również materiał dowodowy ujawniony w trybie art. 76 § 1 kpw w postaci: notatek urzędowych (k. 1-3, 25), wezwania (k. 8), zwrotnego potwierdzenia odbioru (k. 9), danych z CEiDG (k. 10-11), oraz pism obwinionego skierowanych do Straży Miejskiej (k. 14, 18, 24). Sąd uznał powyższe dokumenty za w pełni wiarygodne. Strony nie kwestionowały ich prawdziwości ani autentyczności, Sąd natomiast z urzędu nie dostrzegł powodów, dla których należałoby im odmówić wiarygodności i mocy dowodowej.

Sąd uznał również za wiarygodne nagranie umieszczone na płycie CD (k. 60). Na nagraniu znajduje się zdjęcie samochodu o numerze rejestracyjnym (...).

Zgodnie z treścią art. 96 § 3 kw karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wykroczenie określone w art. 96 § 3 kw ma na celu m.in. ustalenie kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa lub popełnienia wykroczenia z udziałem tego pojazdu. Przepis ten odnosi się do obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. 2012 poz. 1137), zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. W świetle art. 96 § 3 kw oraz art. 78 ust. 4 Prawa o ruchu drogowym na obwinionym jako użytkowniku pojazdu ciążył obowiązek posiadania danych na temat osoby, której powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Udzielenie odpowiedzi wymijającej, bądź też zasłanianie się niepamięcią może być uznane za przejaw zachowania sprawczego z art. 96 § 3 kw. Niewskazaniem osoby, której powierzony został pojazd do kierowania lub używania poprzez udzielenie odpowiedzi negatywnej będzie bowiem zarówno niewskazanie tej osoby, jak i stwierdzenie zobowiązanego, że nie wie on, w czyjej dyspozycji pozostawał pojazd w czasie zdarzenia (Stefański R.A., Wykroczenia drogowe. Komentarz, Lex 2011). Stosownie do treści art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym właściciel lub posiadacz zwolniony jest z obowiązku wskazanego w art. 96 § 3 kw, w przypadku użycia pojazdu przez osobę nieznaną wbrew woli i wiedzy właściciela lub posiadacza w sposób niemożliwy do zapobieżenia.

W niniejszej sprawie obwiniony nie wykazał aby spełnione zostały powyższe przesłanki wyłączające odpowiedzialność z art. 96 § 3 kw.

Zdaniem Sądu użytkownik samochodu ma obowiązek jego zabezpieczenia i ewentualnego udostępniania innym osobom w sposób kontrolowany. Podkreślić należy, że ustawodawca nawet w przypadku użycia pojazdu wbrew woli i wiedzy użytkownika przez nieznaną mu osobę, warunkuje zwolnienie go od odpowiedzialności wykazaniem, iż nie mógł temu zapobiec. Krąg osób korzystających z pojazdu użytkowanego przez obwinionego był, w ocenie Sądu, ograniczony i obwiniony musiał wiedzieć jakie osoby korzystają z jego pojazdu. W tych okolicznościach stwierdzenie obwinionego, iż nie może wskazać z całą pewnością, kto prowadził należący do niego pojazd w dniu 02 października 2013 roku nie mogło go uwolnić od odpowiedzialności za wykroczenie z art. 96 § 3 kw. Wypada dodać, iż wypełnieniem obowiązku z art. 78 ust. 4 powołanej ustawy byłoby także wskazanie kilku osób mogących korzystać z pojazdu (np. w przypadku, gdyby użytkownik pojazdu udostępnił go wszystkim członkom swojej rodziny). Sąd podziela stanowisko doktryny, iż wykonaniem powyższego obowiązku będzie wskazanie alternatywnie osoby, która mogła kierować pojazdem w oznaczonym czasie, co może mieć miejsce wówczas, gdy kilku domowników korzysta z pojazdu, a klucze do niego znajdują się w miejscu dostępnym dla nich wszystkich (por. Komentarz Ryszarda A. Stefańskiego do art. 78 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym, LEX). Należy bowiem zauważyć, że obowiązek użytkownika pojazdu ogranicza się do wskazania osoby, która miała prawo do korzystania z jego pojazdu w określonym czasie, a nie wskazania konkretnej osoby, która dopuściła się wykroczenia drogowego (np. przekroczyła prędkość). Nie jest bowiem wykluczone, iż osoba której użytkownik powierzył swój pojazd, powierzyła go następnie innej osobie, z którą użytkownik nie miał już żadnego kontaktu. Biorąc zatem powyższe pod uwagę, w ocenie Sądu, brak jest jakichkolwiek przesłanek zwalniających obwinionego z odpowiedzialności za popełnienie zarzucanego mu czynu.

Zgodnie z art. 1 § 2 kw nie popełnia wykroczenia sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu. Zgodnie zaś z art. 6 § 1 kw wykroczenie umyślne zachodzi wtedy, gdy sprawca ma zamiar popełnienia czynu zabronionego, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia na to się godzi.

Zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy pozwolił na ustalenie, że J. M., będąc użytkownikiem pojazdu marki M. (...) o nr rej. (...), wbrew ustawowemu obowiązkowi nie wskazał na żądanie Straży Miejskiej, komu powierzył w/w

pojazd do kierowania w dniu 02 października 2013 roku i w ten sposób wyczerpał wszystkie znamiona wykroczenia z art. 96 § 3 kw.

Obwiniony jest osobą pełnoletnią i nie zachodziły wątpliwości odnośnie jego poczytalności. W świetle zebranego materiału dowodowego jego wina nie budzi żadnych wątpliwości. W przedmiotowej sprawie użytkownikiem pojazdu jest przedsiębiorstwo, którego właścicielem jest obwiniony, co nie zwalniało obwinionego od prowadzenia odpowiedniego rejestru udostępniania pojazdu. Obwiniony potwierdził również, iż krąg osób użytkujących pojazd był ograniczony, gdyż nie zatrudnia on w swoim przedsiębiorstwie żadnych pracowników i jedynymi użytkownikami jego pojazdu mogli być członkowie jego rodziny. Obwiniony miał zatem świadomość, w czyjej dyspozycji pozostawał samochód, a nieudzielenie odpowiedzi na wezwanie było celowym działaniem mającym na celu uniknięcie odpowiedzialności za ujawnione wykroczenie drogowe.

Biorąc zatem pod uwagę całokształt materiału dowodowego Sąd nie miał wątpliwości, że obwiniony popełnił zarzucany mu czyn i skazując go za ten czyn wymierzył mu karę grzywny w wysokości 400 złotych. Wymierzając karę Sąd kierował się ustawowymi dyrektywami jej wymiaru określonymi w art. 33 kw. Orzeczona kara grzywny w swojej dolegliwości nie przekracza stopnia winy oraz jest adekwatna do stopnia wymagalności zachowania zgodnego z prawem w odniesieniu do realiów niniejszej sprawy. Sąd wziął pod uwagę wartość naruszonego dobra w postaci porządku w komunikacji. W ocenie Sądu kara w takiej wysokości sprawi, że obwiniony wyraźnie uświadomi sobie ciężący na nim obowiązek z art. 78 ust. 4 prawa o ruchu drogowym i będzie się w przyszłości wywiązywał z tego obowiązku, jak też stosował do przepisów ruchu drogowego. Taka kara, zdaniem Sądu, będzie miała pozytywny wpływ na kształtowanie właściwych postaw społecznych w omawianym zakresie. Ponadto, w ocenie Sądu, kara taka będzie możliwa do spełnienia przez obwinionego a jej wysokość nie jest nadmierna. Orzeczona kara spełni ponadto swoje cele zarówno w zakresie prewencji generalnej, jak i przede wszystkim indywidualnej. Jest ona adekwatna do okoliczności przypisanego czynu i jego społecznej szkodliwości.

Na podstawie art. 118 § 1 kpw i art. 627 kpk w zw. z art. 119 kpw, Sąd zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania, których wysokość ustalono na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 roku w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2001 r. Nr 118, poz. 1269) oraz opłatę w wysokości 40 (czterdzieści) złotych, ustaloną na podstawie art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.).